

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/198/2020
Identifikačné číslo spisu:	3516200678
Dátum vydania rozhodnutia:	26.08.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:3516200678.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne H. E. R., bývajúcej v F. E. F. R., C.. E. X, zastúpenej JUDr. Renátou Matejovou, advokátkou, Banská Bystrica, ul. ČSA 25, proti žalovanému: Základná škola, IČO: 31 202 667, so sídlom v Novom Meste nad Váhom, Ul. Kpt. Nálepku 855, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Mesto Nové Mesto nad Váhom, so sídlom v Novom Meste nad Váhom, Čsl. armády 1, o zaplatenie 2.237 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 4Cpr/1/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 30. októbra 2019 sp. zn. 17CoPr/9/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 2. mája 2017 č. k. 4Cpr/1/2016-200 žalobu zamietol. Žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou (v spojení s podaním doručeným súdu 13. júna 2016) domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 2.237 eur, pozostávajúcej z príplatku za riadenie vo výške 1.147 eur, osobného príplatku vo výške 904 eur a kreditového príplatku vo výške 186 eur, s 5,75 % úrokom z omeškania zo sumy 339 eur od 15. februára 2013 do zaplatenia, s 5,50 % úrokom z omeškania zo sumy 600 eur od 15. mája 2013 do zaplatenia, s 5,25 % úrokom z omeškania zo sumy 656 eur od 15. novembra 2013 do zaplatenia, s 5,15 % úrokom z omeškania zo sumy 580 eur od 15. júna 2014 do zaplatenia a s 5,05 % úrokom z omeškania zo sumy 176 eur od 15. septembra 2014 do zaplatenia. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Uviedol, že žalobkyňa ako zamestnankyňa (riaditeľka školy) sa voči žalovanému ako zamestnávateľovi (škole) domáhala zaplatenia nevyplatenej mzdy z titulu, že intervenient (zriaďovateľ školy) jej neoprávnene upravil, resp. nepriznal počas funkčného obdobia výšku príplatkov k funkčnému platu, konkrétne

príplatok za riadenie, osobný príplatok a kreditový príplatok. Medzi stranami nebolo sporné, že počas funkčného obdobia bol plat žalobkyne trikrát valorizovaný postupne zo sumy 963 eur mesačne na sumu 1.220,50 eur mesačne. Výklad zákona žalobkyňou v tom, že platové náležitosti riaditeľa školy pri jej vymenovaní intervenientom sa majú určiť na celé funkčné obdobie, nebol podľa súdu správny, pretože v konečnom dôsledku by to nebolo na prospech žalobkyne, keďže by počas funkčného obdobia zostal na úrovni 963 eur mesačne. Medzi stranami nebolo ďalej sporné, že v rámci valorizácie platu bol upravený žalobkyňi príplatok za riadenie a osobný príplatok. Taktiež nebolo sporné, že príplatok za riadenie bol vždy určený v rámci zákonného percentuálneho rozpätia. Žalobkyňa namietala, že nebol dodržaný zákon, lebo boli predložené iba návrhy na určenie funkčného platu a nie na určenie osobného príplatku a príplatku za riadenie, a to bez osobitého odôvodnenia.

3. Súd mal z vykonaného dokazovania preukázané, že tvrdenie žalobkyne nebolo pravdivé. Primátorovi intervenienta boli riadne predkladané písomné návrhy na určenie platových náležitostí mzdy žalobkyne. V návrhu zo 14. septembra 2009 bol okrem funkčného platu aj návrh na určenie osobného príplatku a príplatku za riadenie. Zákon nepredpisoval žiadnu formu písomného návrhu na určenie platových náležitostí mzdy žalobkyne. Žalobkyňa namietala, že na zníženie príplatku za riadenie a osobného príplatku intervenient nemal žiaden legitímny dôvod. Intervenient uviedol, že pri určovaní platových náležitostí vychádzal z dosahovaných pracovných výsledkov, zmeny náročnosti riadiacej práce, v nadväznosti na hodnotenie pracovných výsledkov riaditeľa školy a v závislosti od objemu disponibilných finančných prostriedkov. V rámci vykonaného dokazovania boli predložené hodnotiace hárky žalobkyne, z ktorých vyplynulo, že počas jej funkčného obdobia jej výkonnosť od roku 2012 klesala, teda nebolo možné podľa súdu sa stotožniť s argumentáciou žalobkyne, že jej pracovné výsledky sa nemenili. Do úvahy neprichádzala ani diskriminácia žalobkyne oproti iným riaditeľom škôl, ktorí sú v pôsobnosti intervenienta, nakoľko súd v rámci vykonaného dokazovania nezistil, že by k iným riaditeľom škôl v pôsobnosti intervenienta mal intervenient iný prístup, resp. by vychádzal z iných hodnotiacich kritérií. Teda, ak intervenient počas funkčného obdobia valorizoval plat žalobkyne a menil percento príplatku za riadenie v rámci zákonného percentuálneho rozpätia, nedošlo k porušeniu zákona.

4. Obdobnú situáciu súd zistil aj pri osobnom príplatku. Žalobkyňa uvádzala, že ak osobný príplatok je rozpočtovaný a pri jeho určení sa má vychádzať aj z vnútorných predpisov žalovaného, tak má nárok aj na tento príplatok. S týmto tvrdením sa súd nestotožnil. Uviedol, že osobný príplatok je fakultatívnou zložkou platu závislou od vôle zamestnávateľa, keď jeho priznanie, zníženie a odobratie je plne v kompetencii zamestnávateľa, pričom tento príplatok sa nestáva priznaním automaticky nárokovateľným po celú dobu trvania pracovného pomeru, keďže zákon č. 553/2003 Z. z. v § 10 ods. 2 nestanovuje podmienky jeho odobratia alebo zníženia, ani viazanosť na dôvody priznania. Osobný príplatok je v určenej výške z uvedeného dôvodu nárokovateľný na vyplatenie len počas trvania jeho priznania v tejto výške, nie v prípade jeho odobratia, resp. zníženia. Žalovaný nemal v rámci vnútorných predpisov určené, za akých okolností sa priznáva osobný príplatok a aká má byť jeho výška, teda ani v tejto časti nebola žaloba dôvodná.

5. Ďalej súd uviedol, že medzi stranami nebolo sporné, že žalobkyňa sa zúčastnila dvoch akreditovaných vzdelávaní, ktoré neboli zaradené do plánu kontinuálneho vzdelávania, pričom tieto vzdelávacie aktivity žalobkyne boli v rámci príslušnej kategórie a podkategórie žalobkyne, v ktorej je zaradená. Sporným zostalo, či intervenient neoprávnene neuznal kredity žalobkyne, ktoré získala za vzdelávanie. Medzi stranami nebolo sporné, že na podklade sťažnosti žalobkyne Štátna školská inšpekcia Trenčín uložila intervenientovi, aby kredity uznal, pričom intervenient napriek názoru inšpekcie nezmenil svoje rozhodnutie. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobkyňa sa zúčastnila akreditovaného vzdelávania s dobou platnosti kreditov do roku 2021. Podľa názoru súdu skutočnosť, že vzdelávacie aktivity žalobkyne boli v rámci príslušnej kategórie a podkategórie žalobkyne, automaticky neznamenal, že žalobkyňi vznikol nárok na kredity, ktoré mal intervenient uznať. Podľa názoru súdu bolo potrebné brať do úvahy, že bolo nielen povinnosťou alebo právom učiteľa sa vzdelávať, ale bolo potrebné vziať do úvahy aj potreby školy a právo školy sa rozhodovať, kde a akým spôsobom sa budú jej učitelia vzdelávať. Z tohto dôvodu mal súd za to, že bolo povinnosťou každého učiteľa mať schválený plán kontinuálneho vzdelávania, v ktorom sa zohľadňujú najmä potreby školy. O uvedenom svedčí aj to, že

žalobkyni v minulosti nebolo schválené vzdelávanie na tému rodová rovnosť. Na druhej strane, ak sa žalobkyňa mienila zúčastniť vzdelávacích aktivít, ktoré neboli zahrnuté v pláne kontinuálneho vzdelávania, nevysvetlila, prečo o tejto aktivite vopred neinformovala intervenienta a nevyžiadala si vopred jeho stanovisko. Okrem toho, ak žalobkyni neboli uznané kredity len z dôvodu, že neboli zahrnuté v pláne kontinuálneho vzdelávania, žalobkyňa si mohla v ďalšom školskom roku tieto témy zaradiť do plánu kontinuálneho vzdelávania, keďže získané kredity platia až do roku 2021. Z týchto dôvodov súd žalobu zamietol aj v časti nároku na vyplatenie kreditového príplatku.

6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

7. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 30. októbra 2019 sp. zn. 17CoPr/9/2017 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Intervenientovi na strane žalovaného priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

8. Uviedol, že sa stotožňuje so skutkovým a právnym posúdením veci. Poukázal na ust. § 8 ods. 1, 2, 3 zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, v znení účinnom do 31.12.2014, a na prílohu č. 6 k zákonu, z ktorých vyplývalo, že príplatok vedúcemu zamestnancovi patrí, je nárokovateľný v rámci zákonných medzí s tým, že ho určuje zamestnávateľ v rámci percentuálneho rozpätia stanoveného zákonom, pričom je určený iba podľa náročnosti riadiacej práce. Funkcia riadiaceho zamestnanca so sebou nesie aj zvýšenú zodpovednosť, väčšie pracovné nároky oproti iným, „bežným“ zamestnancom, a preto účelom tohto ustanovenia je uvedenú prácu i vyššie finančne ohodnotiť. Hodnotenie je v kompetencii zamestnávateľa, pričom zákon mu definuje medze, v rámci ktorých jeho úvahy môžu byť nasmerované. Tými sú náročnosť vykonávanej riadiacej práce a percentuálne rozpätie určené zákonom, pričom nemožno opomenúť i všeobecné ohraničenia, ktoré sú vyjadrené v celom právnom poriadku, napr. dobrými mravmi alebo zákazom diskriminácie. Hodnotenie neprebíha bez subjektívneho prvku hodnotiteľa (hodnotenie je spojené so subjektívnym vnímaním), pričom uvedené nemožno hodnotiť negatívne, nakoľko konkrétna výška tohto príplatku môže pôsobiť motivujúco, ale i naopak, môže byť výrazom nespokojnosti zamestnávateľa s riadiacou prácou vedúceho zamestnanca; pri zachovaní vyššie definovaných limitov je postup zamestnávateľa pri zmene tohto príplatku v súlade so zákonom. Teda platí záver, že nárokovateľný je samotný základ tohto príspevku, nenárokovateľným je výber konkrétneho percentuálneho rozpätia pri súčasnom zachovaní ostatných vyššie spomenutých zákonných kritérií, pričom pri akejkoľvek zmene tohto príplatku, ak dôvody zmeny nie sú v rozpore s právnym predpisom, nemôže súd do ich prehodnocovania zasahovať.

9. V súlade s uvedeným, zníženie príplatku za riadenie u žalobkyne nebolo možné pokladať za protiprávne, nakoľko žalovaný a intervenient v priebehu konania dostatočne preukázali, z akých dôvodov pokladali za žiaduce tento príspevok znížovať. Dôvodom bola znížená pracovná výkonnosť žalobkyne, ktorú preukazovali predložené hodnotiace hácky, čím bola hodnotená náročnosť riadiacej práce, s tým, že súčasne bolo zachované percentuálne rozpätie stanovené zákonom pre tento príplatok (čo v konaní ani nebolo sporným). Diskriminácia žalobkyne nebola preukázaná, pričom k tomuto tvrdeniu neboli zo strany žalobkyne ani produkované žiadne konkrétne tvrdenia ani dôkazy. Napriek tomu, že bol žalobkyni valorizovaný plat a časová súvislosť so znížením príplatku za riadenie bola zrejmá, nebolo možné automaticky prijať záver, že tento príplatok bol znížený spôsobom odporujúcim zákonu, keď dôvodom bola znížená pracovná výkonnosť žalobkyne. Preto sa aj odvolací súd stotožnil so zamietnutím žaloby ohľadne tohto nároku. Z hľadiska efektivity administratívy odmeňovania treba považovať súčasné prehodnotenie viacerých zložiek platu za vhodnejšie ako časté zasahovanie do zložiek platu jednotlivo.

10. V ďalšom odvolací súd poukázal na § 10 ods. 1, 2 zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, v znení účinnom do 31.12.2014, z ktorého vyplývalo, že osobný príplatok je nenárokovateľná zložka platu, a to na „ocenenie“ mimoriadnych osobných schopností, dosahovaných pracovných výsledkov alebo za vykonávanie práce

nad rámec pracovných povinností, pričom zákon definuje limit. Osobou oprávnenou rozhodovať o osobnom príplatku je zamestnávateľ, a to pri dodržaní postupu - priznanie, zvýšenie, zníženie alebo odobratie navrhuje vedúci zamestnanec písomne zamestnávateľovi. V prípade nedodržania tohto postupu však zákon nestanovuje žiadny následok, teda napr. že by nemohol byť priznaný, zvýšený, znížený alebo odobratý osobný príplatok bez návrhu vedúceho zamestnanca. Osobný príplatok, slúžiaci na „ocenenie“, je plne závislý od vôle zamestnávateľa, pričom zákon predpokladá, že táto vôľa zamestnávateľa môže byť počas plynutia pracovného pomeru menená (priznanie, zvýšenie, zníženie alebo odobratie) a je namieste podotknúť, že táto môže byť zmenená i bez zmeny kvality (hodnoty) práce zamestnanca (napr. nadobudnutím nových, resp. hlbších vedomostí zamestnávateľa o charaktere a kvalite vykonávanej práce zamestnanca, čím sa môže znížiť alebo zvýšiť v jeho očiach kvalita práce zamestnanca, čo je dôvodom na zmenu „ocenenia“, ergo zmenu výšky osobného príplatku). Tým, že sa jedná o nenárokovateľnú časť platu, súd nemal právomoc preskúmať, či osobný príplatok bol priznaný (resp. zvýšený, znížený alebo odobratý) dôvodne, za podmienky, že tento postup zamestnávateľa nevykazoval žiadne znaky rozporu s dobrými mravmi, resp. nevedel ho diskriminačný dôvod alebo iný rozpor s právnym predpisom. Pre úplnosť odvolací súd dodal, že pri výklade tohto ustanovenia bolo nevyhnutné vychádzať aj zo systematiky celého právneho poriadku SR, keď napr. zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe v § 132 ods. 2 stanovuje tri zákonné dôvody, kedy možno osobný príplatok štátnemu zamestnancovi zvýšiť, znížiť alebo odňať, pričom zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme stanovuje iba konkrétny postup (teda nie zákonné dôvody zvýšenia, zníženia alebo odňatia) pri priznávaní, zvýšení, znížení alebo odobratí (návrh vedúceho zamestnanca, rozhodnutie zamestnávateľa), z čoho bolo možné dedukovať, že úmyslom zákonodarcu tu bolo ponechať viac priestoru zamestnávateľovi pri priznávaní alebo zmene osobného príplatku zamestnancovi. Osobný príplatok a jeho priznanie (vrátane zmien) bolo preto plne v kompetencii zamestnávateľa, spočíval tak v jeho rukách prostriedok na motiváciu svojich zamestnancov, a to pod subjektívnym hodnotením, pri zachovaní zákonných štandardov, z ktorých nesmel vybočiť.

11. Odvolací súd bol potom zhodne so súdom prvej inštancie toho názoru, že sa u osobného príplatku jednalo o nenárokovateľnú zložku platu. Súd nemal právomoc hodnotiť subjektívne hodnotenie zamestnávateľa, t. j. ako si cenil prácu konkrétného zamestnanca, ak nevybočil zo všeobecných mantinelov zákona. Motiváciu k tomuto kroku zamestnávateľ nemal povinnosť zdôvodňovať, keďže nebolo možné vylúčiť snahu o pozitívne zabezpečenie fungovania zamestnávateľa. Preto samotná zmena osobného príplatku mohla spočívať v nie nelegitímnych zámeroch zamestnávateľa. Na základe uvedeného aj odvolací súd považoval zamietnutie žaloby v časti tohto nároku za vecne správne.

12. Napokon z ustanovení § 14 ods. 2 zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, v znení do 31.12.2014, § 47a ods. 1, 10 zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch, vyplývalo, že riaditeľovi školy uzná kredity za absolvované akreditované programy kontinuálneho vzdelávania zriaďovateľ, a to v závislosti od potrieb a zamerania školy alebo školského zariadenia a v súlade s plánom kontinuálneho vzdelávania. Tieto dve podmienky - v závislosti od potrieb a zamerania školy alebo školského zariadenia a v súlade s plánom kontinuálneho vzdelávania - museli byť v zmysle citovaného zákonného ustanovenia naplnené kumulatívne.

13. Z obsahu spisu vyplynulo, že intervenient, zriaďovateľ, neuznal žalobkyni kredity za dva absolvované vzdelávacie akreditované programy, a to „Komunikácia učiteľa vo vyučovacom procese“ za 10 kreditov, absolvovaný dňa 26. marca 2013, a „Školské projekty a medzinárodné partnerstvá“ za 8 kreditov, absolvovaný dňa 28. apríla 2014. Intervenient zároveň žalobkyni uznal 15 kreditov za vzdelávacie akreditovaný program „Umelecký prednes v systéme školských súťaží“ absolvovaný dňa 28. mája 2014. Intervenient neuznanie kreditov odôvodnil tým, že tieto neboli v súlade s plánom kontinuálneho vzdelávania.

14. Odvolací súd uviedol, že pokiaľ išlo o vzdelávacie akreditovaný program „Umelecký prednes v systéme školských súťaží“, tento bol absolvovaný dňa 28. mája 2014, uvedený bol tiež v osobnom pláne profesijného rastu zamestnanca na šk. rok 2013/2014 (č. l. 121). Okrem tohto vzdelávania figurovali v

osobnom pláne profesijného rastu zamestnanca ďalšie 3 vzdelávania. Plán kontinuálneho vzdelávania na šk. rok 2013/2014 však v spise absentoval. Intervenient uznal žalobkyni kredity za toto obdobie, z čoho odvolací súd vyvodil, že tento vzdelávací program bol v pláne kontinuálneho vzdelávania (keďže intervenient ani netvrdil opak, kredity uznal).

15. Vzdelávací akreditovaný program „Komunikácia učiteľa vo vyučovacom procese“, absolvovaný dňa 26. marca 2013, mal preto figurovať v pláne kontinuálneho vzdelávania na šk. rok 2012/2013, keďže v tomto školskom roku bol absolvovaný, pričom z plánu kontinuálneho vzdelávania pre tento šk. rok (č. l. 120) nevyplývalo, že by žalobkyňa mala absolvovať práve tento vzdelávací program, mala podľa tohto plánu absolvovať 4 iné vzdelávacie podujatia (medzi nimi aj dve iné aktualizčné vzdelávania, pričom akreditovaný program „Komunikácia učiteľa vo vyučovacom procese“ bol rovnakého druhu, teda aktualizčné vzdelávanie). Absolvovala však iný vzdelávací program, než bolo jej povinnosťou, ak chcela mať kredity uznané, pričom z tohto istého plánu vyplývalo, že iní učitelia mali program „Komunikácia učiteľa vo vyučovacom procese“ riadne zapísaný. Z uvedeného odvolací súd vyvodil, že žalobkyňa sa nezúčastnila programu, ktorý by bol v súlade s plánom kontinuálneho vzdelávania, ale zúčastnila sa iného, za ktorý potom žiadala uznať od zriaďovateľa kredity. Rovnako nebolo možné zistiť, či by program „Komunikácia učiteľa vo vyučovacom procese“ bol v súlade s jej osobným plánom profesijného rastu zamestnanca pre šk. rok 2012/2013, nakoľko tento v konaní nebol predložený, čo išlo na ťarchu žalobkyne. Intervenient preto dôvodne neuznal žalobkyni kredity, nakoľko absolvované vzdelávacie podujatie nebolo v súlade s plánom kontinuálneho vzdelávania pre daný šk. rok (2012/2013), nakoľko žalobkyňa mala absolvovať vzdelávania uvedené v predmetnom pláne. V danom prípade nebola naplnená druhá z vyžadovaných kumulatívnych podmienok ust. § 47a ods. 10 zákona č. 317/2009 Z. z., a to že absolvované vzdelávanie musí byť v súlade s plánom kontinuálneho vzdelávania. Neobstáli preto ani námietky žalobkyne, že absolvovala za vzdelávací program „Etická výchova“ vzdelávací program „Komunikácia učiteľa vo vyučovacom procese“, keďže vzdelávací program „Etická výchova“ bol zaradený do plánu kontinuálneho vzdelávania pre šk. rok 2011/2012, ktorý však v spise absentoval, a preto nebolo možné mať uvedené za preukázané a vzdelávací program „Komunikácia učiteľa vo vyučovacom procese“ bol zahrnutý v pláne kontinuálneho vzdelávania pre nasledujúci šk. rok, teda 2012/2013, pričom tento si riadne zapísali viacerí učitelia, avšak žalobkyňa tak neučinila.

16. V prípade vzdelávacieho akreditovaného programu „Školské projekty a medzinárodné partnerstvá“, absolvovaného dňa 28. apríla 2014, tento mal byť zaradený v pláne kontinuálneho vzdelávania pre šk. rok 2013/2014. Tento plán kontinuálneho vzdelávania však v spise absentoval, pričom bolo možné vychádzať z osobného plánu profesijného rastu zamestnanca pre šk. rok 2013/2014 (č. l. 121), kde mala žalobkyňa uvedené podujatie „Umelecký prednes v systéme školských súťaží“, ktoré kredity jej boli za tento vzdelávací program uznané (čo svedčí v prospech tvrdenia, že program „Školské projekty a medzinárodné partnerstvá“ mal byť uvedený aspoň v osobnom pláne profesijného rastu zamestnanca pre daný šk. rok), a ďalšie 3 vzdelávacie podujatia, pričom medzi nimi absentoval vzdelávací program „Školské projekty a medzinárodné partnerstvá“. Odvolací súd preto vyslovil názor, že ani tento vzdelávací program nebol v súlade s plánom kontinuálneho vzdelávania, jednak preto, že plán pre šk. rok 2013/2014 nebol v konaní predložený a taktiež preto, že tento záver nesvedčil ani z dokumentu - osobný plán profesijného rastu zamestnanca pre šk. rok 2013/2014. Dodal, že vzdelávací program „Školské projekty a medzinárodné partnerstvá“ bol druhom aktualizčného vzdelávania, pričom v osobnom pláne mala žalobkyňa zaznamenané iné aktualizčné vzdelávanie, a to „Ako učiť sloh“. Na základe uvedeného preto odvolací súd konštatoval zhodný záver so súdom prvej inštancie, že nebola naplnená druhá z vyžadovaných kumulatívnych podmienok ust. § 47a ods. 10 zákona č. 317/2009 Z. z. znení do 19.12.2014, a to, že absolvované vzdelávanie muselo byť v súlade s plánom kontinuálneho vzdelávania. Preto nebolo relevantné ani stanovisko Štátnej školskej inšpekcie Trenčín, že mali byť uznané kredity žalobkyni intervenientom z dôvodu, že absolvované vzdelávacie programy boli v rámci jej kategórie a podkategórie. Hodnotenie, či bol alebo nebol absolvovaný program pre príslušnú kategóriu alebo podkategóriu žalobkyne bolo irelevantné vzhľadom na znenie ust. § 47a ods. 10 citov. zákona z dôvodu, že riaditeľovi školy alebo školského zariadenia, teda nie pedagogickému zamestnancovi a odbornému zamestnancovi, pri ktorých má hodnotenie vzdelávania pre príslušnú kategóriu alebo podkategóriu relevanciu, uznával zriaďovateľ kredity iba v závislosti od potrieb a zamerania školy alebo školského

zariadenia a v súlade s plánom kontinuálneho vzdelávania.

17. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP v celom rozsahu, ako vecne správny, potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

18. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. V súvislosti s týmto dovolacím dôvodom uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Mala za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Nestotožnila sa so záverom odvolacieho súdu, že jej nepatrí nárok na zaplatenie žalovaného príplatku za riadenie. Uviedla, že žalovaný a tiež intervenient nepostupovali pri hodnotení žalobkyne spravodlivo, s cieľom viesť efektívny hodnotiaci rozhovor tým, že žalobkyňu počas jej výkonu funkcie ani raz neupovedomil o jej hodnotení ako riadiaceho zamestnanca, ale predovšetkým prihliadnuc na to, že počas výkonu funkcie žalobkyne nedošlo k žiadnej zmene podmienok na strane žalovaného, nemohol teda vzniknúť dôvod na zmenu výšky príplatku za riadenie. Ak tak intervenient učinil, konal nespravodlivo zneužitím práva na škodu žalobkyne. V tejto súvislosti dala do pozornosti čl. 2 Základných zásad Zákonníka práce. Podľa žalobkyne odvolací súd nesprávne právne posúdil aj zníženie osobného príplatku, keď jeho nepriznanie vyargumentoval tým, že osobný príplatok je nenárokovateľná zložka platu, pričom súd nemal právomoc hodnotiť (preskúmať) subjektívne hodnotenie zamestnávateľa, ako si cení prácu konkrétneho zamestnanca. Mala za to, že žalovaný a intervenient postupovali v rozpore so zákonom, keďže svojvoľne, bez písomného návrhu príslušného vedúceho zamestnanca pristúpili k zníženiu osobného príplatku žalobkyne. Pokiaľ išlo o kreditový príplatok uviedla, že odvolací súd mal v danom prípade aplikovať právny predpis, a to zákon č. 317/2009 Z. z. platný a účinný k 1. januáru 2012, pretože bolo nesporné, že žalobkyňa sa prihlásila na vzdelávanie ešte v roku 2011 a v uvedenom období neexistovala právna úprava, že kreditový príplatok bude uznaný iba vtedy, ak je vzdelávanie zahrnuté do plánu kontinuálneho vzdelávania a je v súlade s potrebami školy. Ďalej mala za to, že súdy boli povinné prihliadať na stanovisko okresného úradu - odboru školstva v Trenčíne. Z týchto dôvodov navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu, ako i súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

19. Intervenient na strane žalovaného vo svojom vyjadrení navrhol dovolanie zamietnuť.

20. Žalobkyňa vo svojom podaní z 22. apríla 2020 (č. l. 321) zotrvala na svojej argumentácii, že dôvod na zníženie príplatku za riadenie v jej prípade neexistoval a intervenient pri jeho určení nezohľadnil náročnosť riadiacej práce žalobkyne. V ďalšom uviedla, že pre stanovenie osobného príplatku a priznania odmeny boli v posudzovanom čase dohodnuté v kolektívnej zmluve jednotlivé činnosti vykonávané nad rámec pracovných povinností, pričom zamestnávateľ prihliadal aj na zvýšené nároky na prácu a mimoriadne osobné schopnosti zamestnancov. Naplneniu týchto okruhov činností žalobkyne zodpovedali napr. práce pri rekonštrukcii školy, zlepšovanie priestorových a materiálnych podmienok, realizácia projektov, organizovanie súťaží a okresných olympiád a pod. V danom prípade došlo vo vzťahu k žalobkyňi k zníženiu osobného príplatku bez posúdenia prijatých zásad obsiahnutých v kolektívnej zmluve, a preto sa možno dôvodne domnievať, že intervenient týmto postupom nedodrжал zmluvne dohodnutý záväzok vyplývajúci mu z platnej a účinnej kolektívnej zmluvy. Ohľadne nepriznania kreditového príplatku žalobkyňa odkázala na svoju doterajšiu argumentáciu v dovolaní.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia odvolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

22. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov

civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

23. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (por. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015).

24. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (por. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/348/2013, 3Cdo/319/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

25. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

26. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady znátočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

27. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolať sa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolať sa vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

28. V danom prípade dovolať sa vyvodzovala prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že táto - právne relevantná otázka v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou (dovolať sa) v dovolaní vymedzená jasným, určitým, konkrétnym a zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť, prípadne aj dôvodnosť dovolania.

29. Uvedený dôvod prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu predpokladá, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia

súdna autorita túto otázku vyriešil. Na rozdiel od doterajšej právnej úpravy v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, keď výlučne odvolací súd mohol vysloviť, že je v jeho rozhodnutí riešená otázka zásadného právneho významu, na ktorú samostatným výrokom pripustil dovolanie a dovolací súd nemal oprávnenie skúmať, či skutočne ide o otázku zásadného právneho významu, ale bol oprávnený preskúmať takéto rozhodnutie odvolacieho súdu iba v rámci pripustenej otázky, súčasná právna úprava dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. Dovolací súd o tom, že dovolanie je z tohto dôvodu prípustné, nevydáva osobitné rozhodnutie, ale sám si posúdi túto otázku ako predbežnú a v prípade, že dospeje ku kladnému záveru, ide o prípustné dovolanie a dovolací súd bez ďalšieho preskúma napadnuté rozhodnutie a meritórne o ňom rozhodne. Predpokladom prípustnosti dovolania je dôsledné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom odvolací súd musí uviesť svoj názor na riešenie tejto právnej otázky (§ 393 ods. 2, 3 CSP). V konkrétnom prípade musí dovolateľ relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (porovnaj Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. Beck, str. 1382).

30. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

31. Dovolaťka v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP v dovolaní vyššie uvedeným spôsobom nešpecifikovala, ktorá konkrétna, z hľadiska tohto sporu relevantná právna otázka, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a ktorá ešte nebola dovolacím súdom vyriešená. Samotná polemika dovolateľky s právnymi závermi odvolacieho súdu, eventuálne spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd rozhodol, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú právnu otázku mala dovolateľka na mysli.

32. Je potrebné si uvedomiť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, nie „ďalšie odvolanie“ (2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017). Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako ďalší „odvolací súd“, resp. súd, ktorý by mohol a mal posúdiť všetko, čím sa zaoberali súdy oboch inštancií; nemôže preto posudzovať všetky otázky, ktoré pred ním riešili tieto súdy (inak by sa stieral rozdiel medzi prvoinštančným, odvolacím a dovolacím konaním). Treba tiež zdôrazniť, že dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 421 ods. 1 CSP) nie je možné interpretovať a uplatňovať rovnako, ako odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (8Cdo/140/2018, 8Cdo/157/2018). Dovolací súd už opakovane uviedol, že v súvislosti s posudzovaním prípustnosti dovolania nie je oprávnený a ani povinný zakladať svoje úvahy na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli pri svojej argumentácii, že ide o právnu otázku, dosiaľ dovolacím súdom neriešenú (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP).

33. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd, pretože ak by k tomu pristúpil, dopustil by sa procesne neprípustného dovolacieho prieskumu, ktorý by bol (všeobecne) v zjavnom rozpore s novou koncepciou právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania, nastolenou prijatím aktuálneho procesnoprávneho predpisu - Civilného sporového poriadku, a zároveň takýto neprípustný dovolací prieskum by sa (konkrétne) priechil i cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj analogicky sp. zn. 1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017).

34. V danom prípade dovolateľka podrobila kritike konanie a rozhodovanie odvolacieho súdu, obsírne vysvetľovala, v čom vidí nesprávnosť záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie, avšak ani pri posudzovaní podaného dovolania z hľadiska jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) nemožno ustáliť, konkrétne ktorú právnu otázku (resp. otázky) riešenú odvolacím súdom považoval za dosiaľ dovolacím súdom neriešenú (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP).

35. Dovolací súd preto konštatuje, že prípustnosť dovolania uplatneného dovolateľkou podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nie je daná. Preto dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol v zmysle § 447 písm. f/ CSP.

36. Úspešnému žalovanému, ani intervenientovi na strane žalovaného dovolací súd nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože im v tomto konaní nevznikli.

37. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok